gemeente
Haarlemmermeer

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Taurusavenue 100
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852

Verzenddatum
18 MAART 2025

Cluster Financiën en Administratie
Inlichtingen Tanja Poorthuis
Telefoon 0900 1852
Uw brief
Ons kenmerk XS-24041412.205
Bijlage(n) Overzicht aanvullende indicatoren Programmabegroting 2025-2028 en 2026-2029 en aanbevelingen rapporteurs Duisenberg 8e tranche
Onderwerp Informatie over aanbevelingen rapporteurs Duisenberg d.d. 24 oktober 2024

Geachte heer, mevrouw,

Inleiding
In september 2024 is een nieuwe werkgroep gestart in het kader van de 8e tranche van de methode Duisenberg. Deze werkgroep heeft, op basis van de zes vragen uit de methode, een analyse gemaakt van de Programmabegroting 2025-2028. Het onderzoek richtte zich op de programma's Bestuur, Samenleving en Publiekscontact (beleidsdoel D: Dienstverlening), en Ruimtelijke Ontwikkeling (beleidsdoelen A, B en C). Bij de behandeling van de programmabegroting op 24 oktober 2024 zijn de conclusies en aanbevelingen door de werkgroep gepresenteerd.
De rapporteurs constateren dat enkele aanbevelingen als rode draad door eerdere analyses lopen:

- maak de samenhang tussen kosten en prestaties duidelijk of licht toe waarom dit niet mogelijk is;
- verzamel verspreide relevante informatie op compacte wijze;
- maak doelen en prestaties concreet door effect- en prestatie-indicatoren te formuleren;
- zorg voor vergelijkingsmateriaal: Hoe presteerden we in het verleden, en hoe doen we het ten opzichte van vergelijkbare gemeenten?

De rapporteurs van de 8e tranche adviseren vóór de start van een eventuele 9e tranche (bij de Jaarstukken 2024) een gesprek te organiseren in het eerste kwartaal van 2025. Dit gesprek zou moeten plaatsvinden met rapporteurs van eerdere tranches, de ambtelijke organisatie en het college. Het doel: bespreken in hoeverre het mogelijk is de Planning & Control-producten (P&C-producten) te herstructureren op basis van deze terugkerende aanbevelingen.

Ons college heeft positief gereageerd op dit voorstel en geeft aan graag in gesprek te gaan. Vooruitlopend op dit gesprek informeren wij de raad over de stappen die in het afgelopen jaar zijn gezet om de informatiewaarde van de P&C-producten te versterken, in lijn met bovengenoemde aanbevelingen.

1. Maak samenhang tussen kosten en prestaties duidelijk

Om de informatiewaarde te versterken, is in de raadswerkgroep programma Zorg en werk afgesproken om een overzicht op te nemen per beleidsdoel waarin baten en lasten per taakveld worden uitgesplitst. Dit overzicht zal in de Programmabegroting 2026-2029 worden opgenomen voor alle programma's. Waar mogelijk en relevant zullen bij de verschillenanalyse per beleidsdoel verwijzingen worden opgenomen naar dit overzicht.
Uit eerdere gesprekken met rapporteurs is naar voren gekomen dat de jaarstukken beter antwoord moeten geven op vragen over de behaalde prestaties en de resultaten in relatie tot de gemaakte kosten. Op dit moment ontbreekt echter vaak een duidelijke formulering van wat we per beleidsdoel willen bereiken. Bovendien zijn de kosten van flexibele activiteiten die bijdragen aan het realiseren van deze beleidsdoelen veelal niet inzichtelijk of betreffen grotendeels inzet van personeel.

2. Breng alle relevante verspreide informatie op een compacte wijze bij elkaar

Ons college heeft in de bestuurlijke reactie op deze aanbeveling aangegeven dat verspreide informatie in de Programmabegroting 2026-2029 op compacte wijze wordt gebundeld. Binnen programma's worden verwijzingen opgenomen naar relevante informatie in andere programma's via links in de programmateksten.

3. Maak doelen en prestaties concreet via effect/prestatie indicatoren. Kijk daarbij naar aanbevolen of reeds gebruikte indicatoren

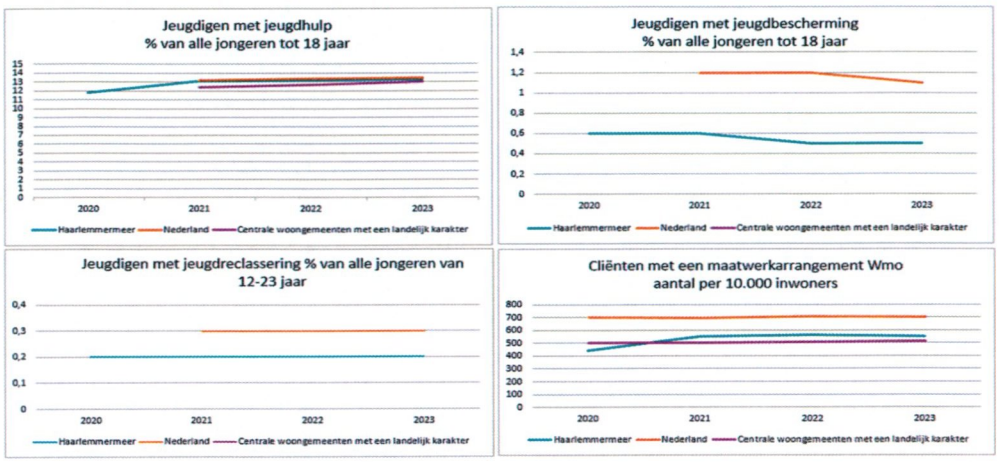
In 2024 hebben twee raadswerkgroepen de programma's Zorg en werk en Wonen doorgelicht. Dit heeft geleid tot:

- Zorg en werk: tien aanvullende indicatoren naast de verplichte Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) indicatoren (opgenomen in de Programmabegroting 2025-2028);
- Wonen: vijf aanvullende indicatoren, die worden verwerkt in de Programmabegroting 2026-2029. Zie bijlage 1 voor een overzicht van de toegevoegde indicatoren.

Daarnaast is gevraagd om streefdoelen per beleidsdoel op te nemen. Waar mogelijk zijn voorstellen hiervoor opgenomen. Waar streefdoelen ontbreken, wordt per beleidsdoel een trendlijn over de afgelopen drie jaar toegevoegd, inclusief een prognose en toelichting voor het komende jaar.

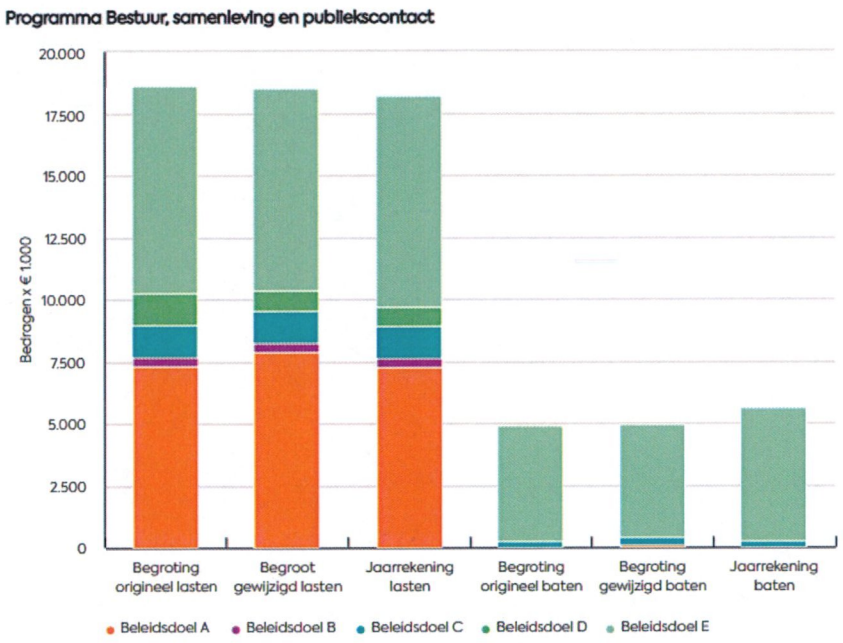
4. Zorg voor vergelijkingsmateriaal. Hoe deden we het in eerdere jaren en hoe doen we het ten opzichte van vergelijkbare gemeenten?

In het programma Zorg en werk is een vergelijking gemaakt van BBV-indicatoren tussen onze gemeente, landelijke cijfers en gemeenten met een vergelijkbaar profiel. Deze vergelijking is waar mogelijk en nuttig voorzien van een toelichting en wordt uitgebreid naar alle programma's in de Jaarstukken 2024.

Vergelijking van begroting en realisatie per programma

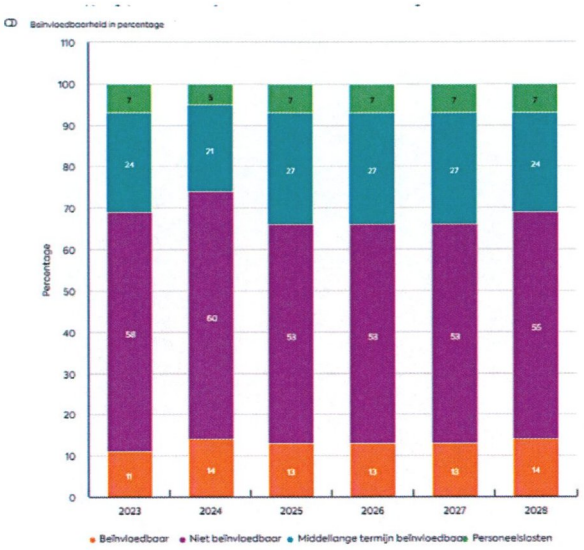
Daarnaast wordt in de Jaarstukken 2024 per programma een staafdiagram opgenomen dat een vergelijking toont van oorspronkelijk begrote lasten en baten, de lasten en baten na wijziging en de gerealiseerde lasten en baten. Hierin tonen we het aandeel van een beleidsdoel in het programma.

Figuur 12

Opnemen percentages beïnvloedbaarheid kosten beleidsdoelen

Voorgesteld wordt om vanaf de Programmabegroting 2026-2029 per beleidsdoel een grafiek op te nemen waarin de mate van beïnvloedbaarheid wordt weergegeven. De percentages worden onder het figuur op hoofdlijnen toegelicht.

Fictief voorbeeld

Aanbevelingen uit de 7e en 8e tranche

Naast bovenstaande aanbevelingen zijn er in 2024 door de rapporteurs in de 7e en 8e tranche van de methode Duisenberg ook specifieke aanbevelingen gedaan over drie programma's. Hieronder wordt ook voor deze aanbevelingen een korte stand van zaken gegeven.

7e tranche programma Maatschappelijke ontwikkeling – Onderwijshuisvesting

We hebben afgesproken om voorstellen voor indicatoren mee te nemen in de besluitvorming over het Integraal huisvestingsplan onderwijs 2025-2040 (IHP).
Dit is nog steeds de bedoeling en de verwachting is dat hier voor het eerst over gerapporteerd kan worden in de Programmabegroting 2026-2029. De besluitvorming over het IHP vindt plaats voor de behandeling van de Voorjaarsrapportage 2025.

8e tranche programma Bestuur, samenleving en publiekscontact - Dienstverlening

In lijn met de afspraken die tijdens de dialoogsessies dienstverlening zijn gemaakt, hebben wij in 2024 voortgebouwd op de ingezette koers. Onlangs heeft de raad een brief (XS-25010611.780) ontvangen waarin wij de raad hebben geïnformeerd over de inspanningen die zijn verricht en de behaalde resultaten. In de Programmabegroting 2026-2029 zal beknopt worden gerapporteerd over de indicatoren en resultaten voor digitale toegankelijkheid, telefonische bereikbaarheid en het verbeteren van brieven.

8e tranche programma Ruimtelijke ontwikkeling – Beleidsdoelen A t/m C

Bij de programmabegroting 2026-2029 zullen we meer inzicht geven in de daadwerkelijke kosten en opbrengsten van bouwgrondexploitaties middels het toevoegen van een aanvullende tabel.

Graag lichten wij deze wijzigingen toe tijdens het gesprek met de rapporteurs op 27 maart 2025. Daarbij schetsen we tevens de randvoorwaarden voor de uitvoering, met name op het gebied van benodigde ambtelijke capaciteit en de beschikbaarheid van relevante data uit het nieuwe financiële systeem.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris,	de burgemeester,
Cees Vermeer	Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlage 1: Overzicht aanvullende indicatoren Programmabegroting 2025-2028 en 2026-2029

NR.	PROGRAMMA	INDICATOR
1	Zorg en werk	Prijs per unieke cliënt per jaar jeugdzorg zonder verblijf
2	Zorg en werk	Aantal weken in jeugdzorg zonder verblijf op jaarbasis
3	Zorg en werk	Prijs per unieke cliënt per jaar WMO
4	Zorg en werk	Jeugdigen met jeugdhulp met verblijf % jongeren tot 18 jaar
5	Zorg en werk	Prijs per unieke cliënt per jaar jeugdzorg met verblijf (inclusief crisis)
6	Zorg en werk	Aantal weken in jeugdzorg met verblijf op jaarbasis
7	Zorg en werk	Gemiddelde doorlooptijd afgeronde re-integratie trajecten
8	Zorg en werk	Uitstroom uitkeringen voor levensonderhoud per jaar
9	Zorg en werk	Aantal huishoudens dat gebruik maakt van een minimaregeling ten opzichte van het totale aantal huishoudens met inkomen tot 120%
10	Zorg en werk	Instroom uitkeringen per jaar
11	Wonen	Aantal opgeleverde en geplande woningen 2018 t/m 2025
12	Wonen	Aandeel nieuwbouwwoningen naar prijssegment
13	Wonen	Voorraad betaalbare huur- en koopwoningen
14	Wonen	Aantal sociale verhuringen
15	Wonen	Gemiddelde wacht- en zoektijd voor een sociale huurwoning

Verslag analyses 8e tranche van methode Duisenberg + reflectie

- Analyse informatiewaarde beleidsdoel D programma Bestuur, Samenleving en Publiekscontact
- Analyse informatiewaarde beleidsdoelen A, B en C van programma Ruimtelijke ontwikkelingen

Passende informatie dienstverlening Haarlemmermeer?

Factsheet Duisenberganalyse 8e tranche: informatiewaarde programma Bestuur, Samenleving en Publiekscontact in Programmabegroting 2025-2028. *Casus: dienstverlening*

Rapporteurs
Dick Blom (raadslid CDA)
Eline Gumbert (raadslid GL)

Zicht op ruimtelijk beleid Haarlemmermeer?

Factsheet Duisenberganalyse 8e tranche: informatiewaarde programma Ruimtelijke ontwikkelingen in Programmabegroting 2025-2028

Rapporteurs
Trudie van 't Hull (raadslid VVD)
Hans Spijker (raadslid Eén Haarlemmermeer)

Waarom deze Duisenberganalyses?

Hoofddoel: Versterken informatiewaarde Planning & Control producten

2021
Raadsvoorstel: versterk informatiewaarde P&C-producten met toepassing van de Duisenbergmethode.

gemeente Haarlemmermeer

raadsvoorstel

Onderwerp	Versterken Informatiewaarde Planning & Control cyclus
Portefeuillehouder	Maaike Ballieux (voorzitter van de auditcommissie)
Steller	Conny Hensen en Jaap Baars
Auditcommissievergadering	28 januari 2021
Raadsvergadering	
Raadsvoorstelnummer	2020.4242721

1. **Voorstel**

De Auditcommissie stelt de raad voor om:

1. de versterking van informatiewaarde van producten in de Planning & Control cyclus te realiseren op basis van de informatiecriteria zoals beschreven in de notitie Versterken informatiewaarde (bijlage 1);

2021-2022
Uitvoering reeks Duisenberganalyses over verschillende programma's

2023
Reflectie en actualisatie Plan van Aanpak

2024
Doorstart 'Duisenberg' met externe ondersteuning

- (voorjaar) 7e tranche: onderwijshuisvesting
- (najaar) 8e tranche:
  - ruimtelijk beleid
  - dienstverlening

Centrale vraag bij elke Duisenberganalyse:

Bieden de P&C-producten goede informatie om doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid te beoordelen?

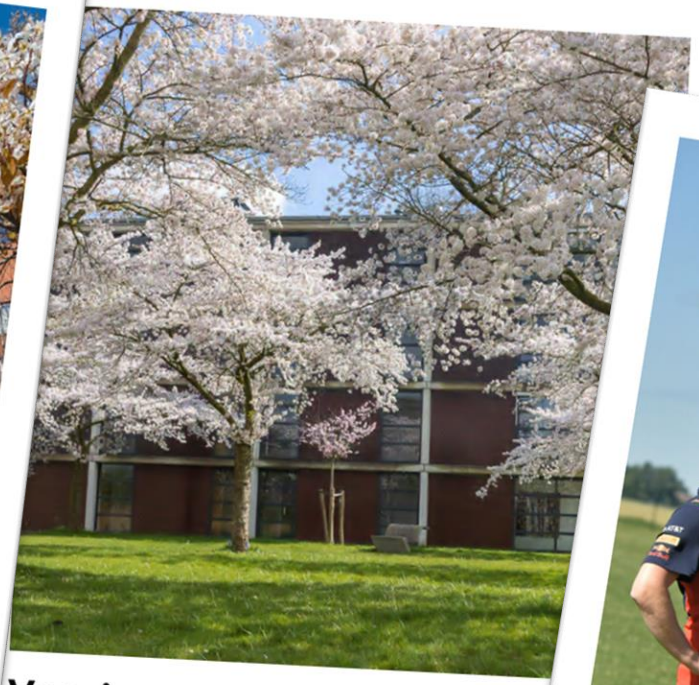
Programmabegroting 2025-2028

gemeente Haarlemmermeer

Jaarstukken 2023

gemeente Haarlemmermeer

Voorjaarsrapportage 2024

Najaarsrapportage 2023

Goede informatie over dienstverlening?

Goede informatie over ruimtelijke ontwikkelingen?

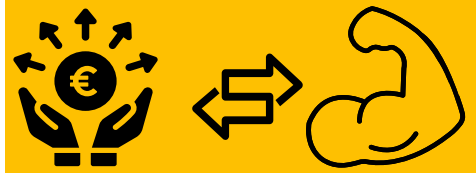
Wat zijn de conclusies van de analyses?

Bevindingen over	Eerdere analyses	Analyses 8e tranche
Relatie tussen kosten en prestaties	onduidelijk	onduidelijk
Concreet- en compactheid informatie	onvoldoende	onvoldoende
Meetbare criteria voor doelen en prestaties	geen	geen
Gegevens over afgelopen jaren	nauwelijks	nauwelijks
Informatie over vergelijkbare gemeenten	geen	geen

- **Informatie ongeschikt om doeltreffendheid en doelmatigheid beleid te beoordelen**
- **Onvoldoende zicht op verschuivingen in beleid**

Onze aanbevelingen

Maak samenhang tussen kosten en prestaties duidelijk

Of licht toe waarom dat niet mogelijk is

Breng alle relevante, verspreide informatie op een compacte wijze bij elkaar

Maak doelen en prestaties concreet via effect/prestatie-indicatoren

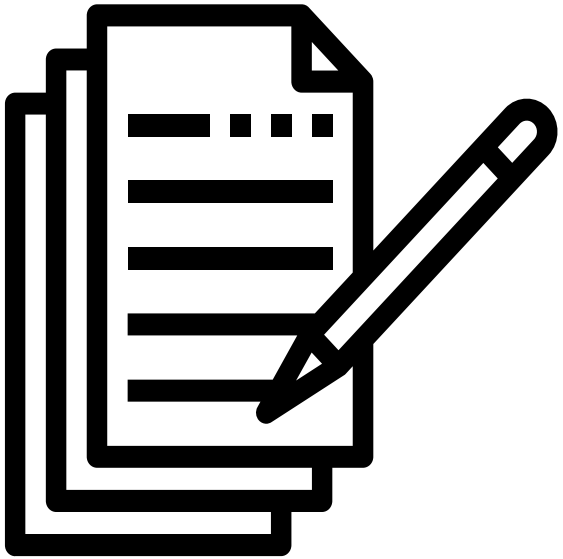
Kijk daarbij naar aanbevolen of reeds gebruikte indicatoren

Zorg voor vergelijkingsmateriaal

Hoe deden we het in eerdere jaren? Hoe doen we het ten opzichte van vergelijkbare gemeenten?

Vervolgstappen…

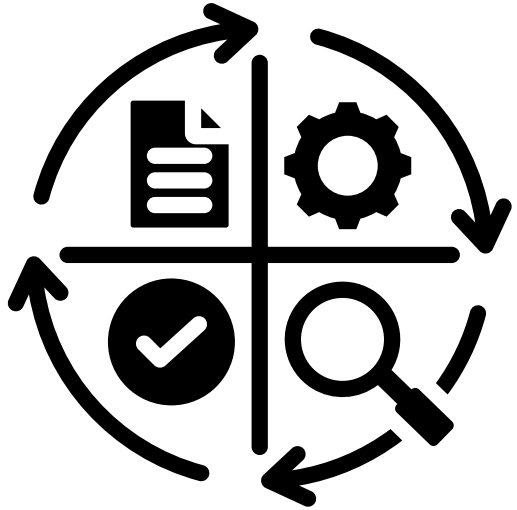
Opstellen samenvattend overzicht bevindingen en voorgestelde indicatoren van tot nu toe uitgevoerde analyses

Conclusie vanuit organisatie met gewenste vervolgstappen

In gesprek met ambtelijke organisatie (en oud-rapporteurs) over herstructurering P&C-producten

Eventueel bijstellen conclusie organisatie met gewenste vervolgstappen

Actualiseren Plan van aanpak versterken informatiewaarde producten Planning & Control cyclus